WIADOMOŚCI PARAZYTOLOGICZNE
T. 47 (1) 2001: 171-172

LISTY DO REDAKCJI

„W artykule „Torbiele wątroby bąblowcowe – problem diagnostyczny i leczniczy" *Wiad. Parazytol.* 2000, 46 (1) na stronie 120 autorzy zalecają podawanie 10% roztworu formaliny do wnętrza torbieli *Echinococcus granulosus* przed zabiegiem operacyjnym. Znaczna część torbieli *E. granulosus* ma łączność z przewodem żółciowym stąd możliwość przenikania roztworu formaliny z torbieli do dróg żółciowych. Z uwagi na liczne przypadki poważnych powikłań związanych ze stwardniającym zapaleniem dróg żółciowych powstającym pod wpływem formaliny jej stosowanie w bąblowicy od kilkunastu lat uważa się za błąd sztuki lekarskiej; patrz m.in. Guidelines for treatment of cystic and alveolar echinococcosis in humans. Bull. WHO 1966, 74, 231-242."

PROF. ZW. DR HAB. EM. ZBIGNIEW PAWŁOWSKI

„Przepraszamy za niejasne sformułowanie dotyczące podawania roztworu formaliny do światła torbieli bąblowcowej (tj. 10 % roztwór formaliny lub 30 % roztwór NaCl.).

Pragniemy poinformować, że tylko 3 pacjentom podawano 10% roztwór formaliny do światła torbieli bąblowcowej u pozostałych stosowano 30 % roztwór NaCl celem zapobiegnięcia nadkażenia jamy otrzewnej protoskoleksami. U tych pacjentów nie obserwowano zarówno we wczesnym, jak i późnym okresie pooperacyjnym powikłań w postaci stwardniejącego zapalenia dróg żółciowych. Czynnik patogenetyczny tego groźnego w skutkach schorzenia nadal jest nie jasny. Aktualnie mamy możliwości oceny przedoperacyjnej łączności torbieli z drzewem żółciowym stosując oddwunastniczą chlorangiopankreatografię (ECPW). Torbiele bąblowcowe mogą mieć łączność z drzewem żółciowym, aczkolwiek mają one wzrost rozprężający, w związku z tym raczej objawy uciskowe i niedrożność dróg żółciowych, bądź powiększanie się tych torbieli może powodować zaczopowanie drobniejszych przewodów żółciowych. Gruba ściana torbieli, często zwapniała, a ponadto krótka ekspozycja formaliny we wnętrzu tej torbieli uniemożliwia przenikanie i oddziaływanie na struktury sąsiadujące. Stwierdzane cholangitis sclerosans przez cytowanych przez Pana Profesora autorów może równie dobrze być następstwem rozwijającej się choroby bąblowcowej, a nie podawania formaliny.

Z wyrazami szacunku

DR MED. JADWIGA SNARSKA
Klinika Chirurgii Ogólnej Akademii Medycznej w Białymstoku

„Przepraszam Prof. dr hab. Alicję Buczek za omyłkowe pominięcie Jej nazwiska w spisie współautorów IV uzupełnionego wydania publikacji pt. „Skrypt do ćwiczeń i seminariów z parazytologii lekarskiej", Katowice 2000, Wyd. Śląska Akademia Medyczna w Katowicach.

Z poważaniem
Redaktor PROF. DR HAB. ANTONI DERYŁO
Katedra Biologii i Parazytologii Śląskiej Akademii Medycznej

Redakcja „*Wiadomości Parazytologicznych*" informuje, że Pani MGR MARIA WALOCH jest skarbnikiem ZG PTP od 1999 roku.